

Přirozený vzor

Tvar & funkce

Jak přirozený trim pozitivně ovlivňuje tyto důležité charakteristiky kopyt vašeho koně.

Jaime Jackson

Tento zdravý kůň, schopný atletických výkonů je výsledkem uplatňování čtyř zlatých pravidel PKP.

V průběhu vzestupu bosonožství se mě mnozí neustále ptají, jakým způsobem přirozená kopytní péče působí na „tvar kopyta a jeho funkci“. Je to výborná otázka, která ve skutečnosti adresuje jednu ze základních starostí a záměrů přirozené kopytní péče (PKP). S tím také souvisí otázka často matoucí jezdce a majitele koně – je rozdíl mezi PKP a přirozeným trimem?

PKP a přirozený trim

Ano, rozdíl mezi nimi je. Pojmy „přirozená kopytní péče“ a „přirozený trim“ jsou často zaměnitelné. Ikdyž spolu úzce souvisí, mají rozdílný význam. PKP je celostní „celý kůň“ přístup ke kopytní péči. PKP zástupci jako například já poukazují na „čtyři zlatá pravidla“ PKP: přirozené ustájení, úměrně přirozená strava, přirozené jezdeckví a samotný „přirozený trim“. Věda PKP používá divokého, volně se pohybujícího koně z Velké Pánve (Nevada, Severní Amerika) jako model pro pravidla a standardy v tom, jak definuje tyto čtyři pravidla. Použiji jako příklad přirozený trim.

Přirozený trim se týká specifické techniky, kterou používáme pro úpravu koňského kopyta, technicky stanovený jako humánní metoda bosého trimu, která napodobuje přirozené opotřebení kopyt divokých koní, kteří prošli výzkumem. Spolu s ostatními třemi pravidly poukazujeme na kopyta koní z Americké Velké Pánve.

Tvar a funkce

Otázka, která z této odlišnosti přirozeně vyvstává je, jaký má přirozený trim vliv na tvar kopyta a následně i jeho funkci? Samozřejmě každá ze zmíněných čtyř pravidel – ne pouze trim – budou mít vliv na kvalitu, zdraví a funkci kopyta. To zahrnuje prostředí, kde kůň žije, co jí, jak na něm jezdíme a způsob, jakým je kopyto upravováno daným odborníkem.

PKP praktikanti ovlivňují tvar kopyta v souladu s tím, co nazýváme „Princip biodynamické kopytní rovnováhy“. Biodynamika se vztahuje na kopytní „živoucí vztah“ s prostředím; podle pojmu PKP je to přirozeně upravované kopyto charakterizované následujícími:

- Zdraví
- Bezproblémovost
- Znaky přirozeného opotřebení
- Znaky přirozeného růstu
- Přirozený tvar/velikost/proporce (rysy)

Aniž bychom se dostávali příliš do podrobností tohoto komplexního procesu (vyžaduje odborné školení pro porozumění problematiky) začlenil jsem obrázek (obr. 1) znázorňující základní představu o tom, co se děje. Bezvýhradně je nutné porozumět, že ostatní tři pravidla jsou stále součástí procesu, do jisté míry ovlivňující dynamiku přirozeného trimu.

PKP cyklus

1 PKP praktikant upravuje kopyto pomocí napodobení přirozeného opotřebení na základě zdokumentovaných divokých kopyt. To je provedeno bez ohledu na stávající poškození kopyta díky škodlivému podkování, nepřirozených metod trimování či jinak komplikovanému způsobu života koně. Popřípadě doporučí padnoucí obutí pro koně a tímto role praktikanta končí. Nakonec je nutné zavedení PKP postupů, které majiteli doporučí.

2 Přirozené opotřebení vyvolá přirozený růst kopyta -

Figure 1a - Hind hoof

ZADNÍ KOPYTO

podnět vyvolaný nejen uvnitř dermálních struktur (dermisu).

3 Naopak přirozený růst posílí přirozené opotřebení, což vytvoří přirozený tvar kopyta z hlediska velikosti, tvaru a proporce. V tomto bodě „aktivní body opotřebení“, které vyváží kopyto z jedné na druhou stranu, v patkách a ve špici.

4 S přirozenějším kopytem se bude kůň pohybovat mnohem lépe a v souladu se svými přirozenými chody.

5 Jako přímý následek přirozenějšího pohybu, biodynamicky vzniklé zatížení nastane uvnitř kopyta a tím se prohlubuje další proces tvarování kopyta. (Tvar)

6 Nakonec vzniklé síly zatížení pohání „kopytní mechanismus“ – cirkulaci, absorpci nárazů, hydrauliku, stimulaci růstu – to potom napomáhá trimu a současným PKP celostním postupům.

PŘEDNÍ KOPYTO

PŘEDNÍ KOPYTO OD CHODIDLA

Shrnutí

Vztah mezi přirozeným trimem, tvarem a funkcí kopyta je extrémně komplexní a vzájemně závislý s ostatními třemi pravidly PKP. Pokud jsou všechna čtyři zlatá pravidla

důsledně použita a dodržena, tak výsledkem je silné, bezproblémové kopyto a zdravý kůň ho nosící – jinými slovy kůň s optimálním „tvarem“ kopyta. V tomto případě potom celé svalstvo a kostra je také optimalizováno z hlediska tvaru a funkce. Koně díky navrácení přirozeného tvaru kopyta, typicky projdou odpovídajícím „vylepšením vzhledu“, přestavěním svalů, šlach, vazů a kostí díky biodynamicky vyváženému kopytu.

JAIME JACKSON JE 35LET PROFESIONÁLEM KOPYTNÍ PÉČE, ODBORNÝ PŘEDNÁŠEJÍCÍ, AUTOR, VÝZKUMNÍK A UZNÁVANÝ EXPERT NA KOPYTA DIVOKÝCH A DOMESTIKOVANÝCH KONÍ. NA ZAČÁTKU ROKU 2000 ZALOŽIL ASOCIACI PRAKTIKANTŮ PŘIROZENÉ KOPYTNÍ PÉČE, NYNÍ ZVANOU ASOCIACE PRO ROZVOJ PŘIROZENÉ KOŇSKÉ PÉČE A PRAXE (AANHCP). PUBLIKOVAL 5 KNIH: PŘIROZENÝ KŮŇ: LEKCE Z DIVOČINY, PRŮVODCE PŘIROZENÉ KOPYTNÍ PÉČE PRO MAJITELE KONÍ, SCHVÁCENÍ: PREVENCE A LÉČBA PŘIROZENOU CESTOU, PADDOCK PARADISE: PRŮVODCE K PŘIROZENÉMU USTÁJENÍ PRO KONĚ (BRZY VYJDE V ČESKÉM JAZYCE), A PŘIROZENÝ TRIM (OFICIÁLNÍ PRAVIDLA TRIMU DLE AANHCP). JAIME NYNÍ SÍDLÍ V CENTRÁLNÍ KALIFORNII.